

Dr.T.R. Mohanty

Nodal Officer

(ସୌଜନ୍ୟ – ଓୟୁଏଟି ଛିତ କୃଷି ପାଣିପାଗ ଉପବିଭାଗ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଓ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ)

ସପ୍ତାହ –୩୪

ନ.- ୭୭୧ (ଓଡ଼ିଆ ବୁଲେଟିନ)

ତାରିଖ-୨୨.୦୮.୨୦୨୫

ପାଣିପାଗ ସୂଚନା

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ କେନ୍ଦ୍ରର ପୂର୍ବାନୁମାନ ଅନୁଯାୟୀ, ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଗତସିଂହପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ବର୍ଷା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଅଛି । ଆଗାମୀ ୫ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆକାଶ ସାଧାରଣତଃ ମେନ୍ଦୁଆ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାବେଳେ ଉପରୋକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ମାନଙ୍କରେ ପବନର ବେଗ ହାରାହାରି ୦୩ ରୁ ୧୫ କି.ମି. ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବାର ସୂଚନା ରହିଛି । ସେହିପରି ଆଗାମୀ ୫ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଓ ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା ଯଥାକ୍ରମେ ୨୮ ରୁ ୩୨ ଡିଗ୍ରୀ ସେଲସିଅସ ଓ ୨୩ ରୁ ୨୮ ଡିଗ୍ରୀ ସେଲସିଅସ ମଧ୍ୟରେ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଅଛି ।

ବିଶେଷ ସୂଚନା

- ❖ ପାଣିପାଗର ପୂର୍ବାନୁମାନ ଅନୁସାରେ, ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଗତସିଂହପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ବର୍ଷା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଅଛି ।
- ❖ ବୁଣା ଧାନରେ ଘାସମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରି ନଥିଲେ ଧାନ ବୁଣିବାର ୨୫-୩୦ ଦିନ ପରେ ବେଉଷଣ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ଆଗାମୀ ୫ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ଫସଲରେ ସାର ଓ କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ ସାମୁହିକ ପାଇଁ ଛଗିତ ରଖନ୍ତୁ ।
- ❖ ଶସ୍ୟ ଜାତୀୟ ଫସଲ, ମକା, ଚିନାବାଦାମ ଏବଂ ପନିପରିବା ଆଦି ଚାଷ ହେଲେ ଧାନ ଜମିରୁ ବଳକା ପାଣି ନିଷ୍କାସନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଝୋଟ ଷ୍ଟେଡରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ କରନ୍ତୁ, କାରଣ ଏହା ଫାଇବର (ତନ୍ତୁ) ର ଗୁଣ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ ।
- ❖ ବର୍ଷା ଯୋଗୁଁ ଫସଲରେ ପତ୍ର ପୋଡ଼ା, ଝାଉଁଳା ଓ ମୂଳ ସଜା ଦେଖା ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ତେଣୁ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ି ଗଲା ପରେ ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ଗ୍ରାମ Metalaxyl + Mancozeb କିମ୍ବା ୨ ଗ୍ରାମ Carbendazim+ Mancozeb ଓ ୧ ଗ୍ରାମ Plantomycin କୁ ମିଶାଇ ଫସଲ ମୂଳକୁ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଓଡ଼ିଶା ଉପକୂଳରେ ଆଗାମୀ ଦୁଇ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦ୍ରକୁ ପ୍ରବେଶ ନ କରିବାକୁ ମାଛଧରାଳି ମାନଙ୍କୁ ସତର୍କ କରାଯାଉଅଛି ।
- ❖ ପାଣିପାଗର ପୂର୍ବାନୁମାନ ଅନୁସାରେ, ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଜ୍ରପାତ ସହିତ ଅଧିକ ବେଗରେ ପବନ ବୋହିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ତେଣୁ, ଚାଷୀ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ବଜ୍ରଧ୍ୱନି ଶୁଣିବା ପରେ, ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦକରି ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବାକୁ ଓ ଉଚ୍ଚ ଗଛ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଖୁଣ୍ଟି କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାୟୀ ଛପର ତଳେ ଶରଣ ନ ନେବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଉଅଛି । ଯଦି କୌଣସି ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନ ଉପଲବ୍ଧ ନଥାଏ, ତେବେ ଖୋଲା ଜାଗାରେ ତଳକୁ ବସି ଦୁଇଟି ପାଦକୁ ଏକସାଥରେ ରଖନ୍ତୁ, ଯେପରିକି ଶରୀରର ସବୁଠାରୁ କମ ଅଂଶ ମାଟି ସହିତ ଲାଗିରହିବ ।

ଫସଲ	ଅବସ୍ଥା	କୃଷି ପରାମର୍ଶ
ଧାନ	ପିଲ ଅବସ୍ଥା	<p>❖ <u>ମହିଷା</u></p> <p>ଧାନ ଫସଲରେ ମହିଷା ରୋଗ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଶୁଖିଲା ପାଗ ଦେଖି ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦- ମିଲି Hexaconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦୦- ମିଲି Azoxystrobin ଓ Difenoconazole ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୮୦- ଗ୍ରାମ Tebuconazole ଓ Trifloxystrobin ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।</p> <p>❖ <u>ଲେଡା ପୋକ</u></p> <p>ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିବା ପରେ ଧାନ ରେ ଲେଡା ପୋକର ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏହାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଶୁଖିଲା ପାଗ ଦେଖି ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୧.୫-ମି.ଲି ହିସାବ ରେ Lambda-cyhalothrin କିମ୍ବା ୨ ମିଲି ହିସାବ ରେ (Chlorpyriphos + Cypermethrin) ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ପୋକ ଗତିକ ରାତ୍ରିଚର ହୋଇଥିବାରୁ କୀଟନାଶକ କୁ ଉପରବେଳା କିମ୍ବା ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।</p>
ହରଡ଼	ଅଙ୍ଗୀୟ ବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥା	<p>❖ <u>ପତ୍ର ମୋଡ଼ା / ପତ୍ର ଛନ୍ଦା ପୋକ</u></p> <p>ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ହରଡ଼ ଫସଲରେ ପତ୍ର ମୋଡ଼ା ଓ ପତ୍ର ଛନ୍ଦା ପୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏହି ପୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲା ପରେ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ମିଲି Chlorpyriphos ଓ Cypermethrin ର ମିଳିତ କୀଟନାଶକ ଯାହାକି Premain Super ବା Super 505 ନାମରେ ମିଳୁଛି କିମ୍ବା ୪୦୦ ମିଲି Profenophos ନାମକ କୀଟନାଶକ ଯାହାକି Prahar ବା Profigan ନାମରେ ମିଳୁଛି ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।</p>
ବିରି ଓ ମୁଗ	ଅଙ୍ଗୀୟ ବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥା	<p>❖ <u>ପତ୍ର ଖୁଆ ପୋକ</u></p> <p>କ୍ଷେତରୁ ଅଧିକ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ କରନ୍ତୁ । ପତ୍ର ଖୁଆ ପୋକ ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ ତେଲ ୩୦୦ ପିପିଏମ କୁ ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ଏହି ପୋକର ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଶୁଖିଲା ପାଗ ଦେଖି ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ମିଲି Profenophos ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୬୦ ଗ୍ରାମ Emamectin Benzoate ନାମକ ଔଷଧ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।</p>
ମକା	ଅଙ୍ଗୀୟ ବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥା	<p>❖ <u>ପତ୍ର ପୋଡ଼ା ରୋଗ</u></p> <p>ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ମକା ଫସଲ ରେ ପତ୍ର ପୋଡ଼ା ରୋଗ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲା ପରେ ଏହାର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦-ଗ୍ରାମ ମାଙ୍କୋଜେବ (Mancozeb) ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୪୦୦-ଗ୍ରାମ ଜିନେବ (Zineb) ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା କାରବେନଡାଜିମ (Carbendazim) ଏବଂ ମାଙ୍କୋଜେବ (Mancozeb) ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ, ୨୦୦-ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।</p>

ଆଖୁ	ଅଙ୍ଗୀୟ ବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥା	❖ ନାଲି ଶଙ୍ଖା ରୋଗ ଶୁଖିଲା ପାଗ ଦେଖି ଆଖୁ ଫସଲ ରେ ନାଲି ଶଙ୍ଖା ରୋଗ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି Carbendazim ୧୨%+ Mancozeb ୬୩ % WP @ ୪୦୦ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା Metalaxyl ୮ % + Mancozeb ୬୪ % @ ୪୦୦ଗ୍ରାମ, ୨୦୦-ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
ଲଙ୍କା ଓ ବାଇଗଣ	ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଧରିବା ଅବସ୍ଥା	❖ ଫଳ ପତା ରୋଗ ବର୍ଷା ପରେ ଲଙ୍କା ଓ ବାଇଗଣ ରେ ଫଳ ପତା ରୋଗ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏହି ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଶୁଖିଲା ପାଗ ଦେଖି carbendazim 50% WP @ ୨ ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା Copper oxyclochloride 50% WP @ ୩ ଗ୍ରାମ ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
କଖାରୁଜାତୀୟ ପନିପରିବା	ଅଙ୍ଗୀୟ ବୃଦ୍ଧି - ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଧରିବା ଅବସ୍ଥା	❖ ନିମ୍ନମୁଖୀ ପତ୍ରପାତା ରୋଗ ଶୁଖିଲା ପାଗ ଦେଖି କଖାରୁ ଜାତୀୟ ପନିପରିବା ଫସଲ ଯଥା କଖାରୁ, କାକୁଡ଼ି, କଲରା, ଜହ୍ନି, ପୋଟଳ, ଲାଉ ଇତ୍ୟାଦି ଫସଲରେ ନିମ୍ନମୁଖୀ ପତ୍ରପାତା ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୩-ଗ୍ରାମ କପର ହାଇଡ୍ରୋକ୍ସାଇଡ୍ (Copper Hydroxide) ନାମକ ଫିଫିନାଶକ କିମ୍ବା ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୩-ଗ୍ରାମ ଫୋସେଟିଲ-ଆଲ (Fosetyl –AL) ନାମକ ଫିଫିନାଶକ କିମ୍ବା ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୨-ଗ୍ରାମ କରବେଣ୍ଡାଜିମ ଏବଂ ମଙ୍କୋଜେବ (Carbendazim ଏବଂ Mancozeb) ର ମିଳିତ ଫିଫିନାଶକ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
ଅନୁତଭଣ୍ଡା	ଅଙ୍ଗୀୟ ବୃଦ୍ଧି - ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଧରିବା ଅବସ୍ଥା	❖ ଦହିଆ/ ଦୁର୍ଗ ପୃଷ୍ଠ ପୋକ- ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥା ରେ ଦହିଆ/ ଦୁର୍ଗ ପୃଷ୍ଠ ପୋକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରତି ୧୦-ଲିଟର ପାଣିରେ ୩୦-ମିଲି ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ମିଶାଇ ସିଂଚନକରନ୍ତୁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଗଛ ରେ ସାବୁନ ଗୁଣ୍ଡ ମିଶ୍ରିତ ପାଣି ସିଂଚନ କରାଯାଇପାରିବ । ପୋକ ର ଆକ୍ରମଣ ଅଧିକ ହେଲେ ରାସାୟନିକ କୀଟନାଶକ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲା ପରେ ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଏହି ପୋକର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି ୧୦-ଲିଟର ପାଣିରେ ୨୦-ମିଲି ପ୍ରୋଫେନୋଫସ (Profenophos) ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୩-ଗ୍ରାମ ଥିଆମିଥୋକ୍ସାମ (Thiamethoxam) ନାମକ କୀଟନାଶକ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
ନଡିଆ	ଅଙ୍ଗୀୟ ବୃଦ୍ଧି - ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଧରିବା ଅବସ୍ଥା	❖ କାଳିମୁଣ୍ଡି ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବ୍ରାକୋନ କାର୍ଡ ଜୈବ ପରୀକ୍ଷାଗାରରୁ ଆଣି ଗଛ ବାହୁଙ୍ଗା ରେ ବାନ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆକ୍ରାନ୍ତ ବାହୁଙ୍ଗା କୁ କାଟି ପୋଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଏହି କୀଟର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରତି ୧୦-ଲିଟର ପାଣିରେ ୪-ମିଲି କ୍ଲୋରାନ୍ତ୍ରାନିଲିପ୍ରୋଲ (Chlorantraniliprole) ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୪-ଗ୍ରାମ ଏମାମେକ୍ଟିନ ବେଞ୍ଜୋଏଟ୍ (Emamectin Benzoate) ନାମକ କୀଟନାଶକ ମିଶାଇ ପତ୍ର ଉପରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
ଗେଣ୍ଡୁ ଫୁଲ	ଲଗାଇବା ଅବସ୍ଥା	❖ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ରୁ ଜାନୁୟାରୀ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଫ୍ରିକୀୟ ଗେଣ୍ଡୁ ଲଗାଯାଇ ପାରିବ । ଆଫ୍ରିକୀୟ ଗେଣ୍ଡୁ କିସମ ଗୁଡ଼ିକ ଯଥା – ଜାଏଣ୍ଟବଲ, ଆଫ୍ରିକାନ ଏଲୋ , ଏରଲି ଏଲୋ, ଏରଲି ଅରେଞ୍ଜି, ଜାଏଣ୍ଟବଲ ଆଫ୍ରିକାନ ଅରେଞ୍ଜି ଓ କ୍ରାଉନ ଓପ ଗୋଲ୍ଡ ଇତ୍ୟାଦି । ଗଛ ଲଗାଇବା ପୂର୍ବ ରୁ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦ ଟନ ଗୋବର ଖତ, ୪୦ କେଜି ଯବକ୍ଷାରଜାନ, ୮୦ କେଜି ଫସଫରସ ଓ ୮୦ କେଜି ପୋଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ୨୪ ରୁ ୩୦ ଦିନ ତଳି ବା ଡାଲି କଲମି ଉପରେ ବେଳା ରୁଅନ୍ତୁ ।

ପଶୁ ସମ୍ପଦ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ଗୃହାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଫା ଏବଂ ଶୁଷ୍କ ରଖନ୍ତୁ । ପଶୁମାନଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଜଳ ଯୋଗାନ୍ତୁ । ବାର୍ଷିକ ଟୀକା ସାରଣୀକୁ ଅନୁସରଣ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଟୀକାକରଣ କରାନ୍ତୁ ।
କୁକୁଡ଼ା	<ul style="list-style-type: none"> ❖ କୁକୁଡ଼ା ଘର ମାନଙ୍କରେ ବର୍ଷା ପାଣି ନପଶିବା ପାଇଁ ମରାମତି କରେଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ତିଆଁ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଚଷ୍ମ ବା ନଡ଼ାକୁ ଓଦା ନକରି ଶୁଖିଲା ରଖନ୍ତୁ । ❖ କୁକୁଡ଼ା ଦାନାରେ ଯେମିତି ବର୍ଷା ପାଣି ନପଡେ ସେଥିପାଇଁ ଧାନ ଦେବା ଉଚିତ, ନଚେତ ତାହା ବିଶ୍ୱା ହୋଇ ସେଥିରେ ଫିଙ୍ଗି ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ।

ତୁଷାର ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି
 ନୋଡାଲ୍ ଅଫିସର,
 ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା, ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଗବେଷଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ,
 ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷିୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଚାଷରେ ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହେବା ପାଇଁ ଓୟୁଏଟି କଲିଙ୍ଗ ଉତ୍ପାଦ (ଚାରା, QPM, ଟିସୁ କଲଚର ଗଛ, ଫଳ ଓ ପନିପରିବା, ଯାଆଁଳ, କୁକୁଡ଼ା ତିଆଁ, ଛତୁ, ଛତୁ ମଞ୍ଜି, ଜୈବିକ ସାର, ଜୈବିକ କୀଟନାଶକ, ଜିଆ ଖତ, କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଇତ୍ୟାଦି) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗର ପୂର୍ବମାନ ଓ ପାଣିପାଗ ଭିତ୍ତିକ କୃଷି ସୁଚନା ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ବିବରଣୀ ପାଇଁ MEGHDOOT ମୋବାଇଲ୍ ଆପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

(Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.aas.meghdoot>)

(iOS: <https://apps.apple.com/in/app/meghdoot/id1474048155>)